

Jak napsat synopsi knihy

Už se vám stalo, že jste od někoho potřebovali pomoc či hodnocení, a on vám řekl, že nemá na čtení celé knihy čas?

Právě k tomu slouží synopse. Co je ale daleko důležitější, synopse může být i klíčem k vaší skvělé prodejní anotaci, se kterou se pravděpodobně trápíte, i když to už dnes není nutné.

Jaký je rozdíl mezi synopsí a anotací?

Anotace je text, kterým svou knihu prodáváte (tedy prodejní čili marketingový text). Podobně jako je obálka jedním z největších prodejních taháků každé knihy, pomáhá knižní anotace prodat myšlenku knihy. **Cílovou skupinou anotace jsou čtenáři.** V druhé řadě pak trochu i knihkupci, u kterých anotace spolurozhoduje o tom, zda si vaši knihu objednají.

Synopse je text, který má někoho, kdo vaši knihu nečetl, přivést co nejbližší k představě o obsahu knihy.

Cílovou skupinou synopse jsou nakladatelé, vydavatelé, redaktori a kdokoli další, kdo vám má s knihou pomoci. Prvně zmínění totiž zpravidla dostávají stovky rukopisů měsíčně. Pokud by četli každý z nich, trvalo by jim dokončení publikačního procesu velmi, velmi dlouho. Vaše synopse jim tuto práci usnadní.

Ještě jinak řečeno: Kdyby byla vaše kniha povinnou četbou a mne z ní měli zítra ve škole vyzkoušet, po přečtení synopse bych to měl být schopen uhrát na dvojku, nejhůře na trojku.

Jistě chcete mít kvalifikované rádce, aniž byste je nutili ztratit s vámi neúměrné množství času: Když pro ně bude pomoc bezbolestná, snáze je získáte.

Ten, kdo vám má pomoci s anotací či obálkou, ať už je to nakladatel, vydavatel, redaktor nebo umělá inteligence, potřebuje znát obsah knihy – celý děj, mají-li být jeho rady trefné a přínosné. Těžko však můžete pokaždé na radu čekat několik týdnů, než dotyčný knihu přečte – pokud to vůbec může a chce udělat (a na to bych nespolehal). Vytížený grafik, redaktor či nakladatel na to určitě nebude mít čas, a nebude se do toho asi chtít ani členům facebookové skupiny, které požádáte o pomoc s obálkou či anotací.

Potřebujete tedy sepsat shrnutí knihy přibližně na jednu A5 (případně delší, podle požadavků adresáta synopse), kterým svého rádce dostanete v pěti minutách tak blízko stavu, jako kdyby knihu četl, jak jen to je možné.

Pokud dokážete napsat román, pak dokážete napsat i synopsi. Napsat synopsi je mnohem, mnohem snazší než napsat celý román, takže se nestresujte. Synopsi byste měli zvládnout za dopoledne a ještě vám zbude čas na procházku před obědem.

Jak napsat synopsi?

Existuje 5 klíčových prvků, které by měla obsahovat synopse knihy:

1. Krátké shrnutí

Premisa vaší knihy často zahrnuje zastřešující téma, prostředí a konflikt a knihu srozumitelně a stručně shrnuje.

2. Příímý přehled hlavní zápletky

Ujistěte se, že jste v synopsi románu popsali všechny klíčové prvky příběhu, včetně podnětné události, zápletky, vyvrcholení a uspokojivého konce.

3. Představení vašich hlavních postav

Přimějte čtenáře, aby se zajímal o postavy, které bude ve vaší knize sledovat, tím, že mu nabídnete i jejich přesvědčivé motivace.

4. Nástin hlavních dílčích zápletek

Vaše vedlejší zápletky se pravděpodobně v určitém bodě sbíhají s hlavní zápletkou, proto má smysl je do synopse knihy zahrnout.

5. Implicitní pochopení přitažlivosti vaší knihy

Synopse jsou známé svou suchopárností – ale pokud vám na vašem příběhu záleží, mělo by to z vašeho shrnutí knihy vyzařovat. Ukažte čtenáři synopse, proč se o vaši knihu budou zajímat i ostatní.

V jakém čase by měla být synopse knihy napsána?

Vaše synopse by měla být psána v přítomném čase a ve třetí osobě – i když vaše kniha není. To vám automaticky pomůže napsat ji vhodným, profesionálním tónem, bez nadsázky a zaujatosti.

Jazyk

Budte jasní, věcní a neutrální. Jedná se o obchodní dokument, nikoli o román samotný.

Miniatury postav

Kromě zvýraznění jmen postav můžete při jejich prvním představení uvést i jejich velmi stručný životopis, např.: „James Bond, (38), britský agent – pohledný, krutý, svůdný a žijící na vysoké noze – ...“, nebo: „Ella, zkušená, ale příliš sebevědomá vražedkyně (36)“. Všimněte si, že věk můžete vložit do závorek, aniž byste museli říkat, že vašemu hrdinovi „je třicet šest let“. Ušetříte tak počet slov.

Délka

Synopse jsou různě dlouhé podle požadavků toho, kdo je má číst. Vytvořte si klidně více variant, ale začněte s variantou dlouhou přibližně do 3 000 znaků včetně mezer, protože ta je základem pro [generování \(nejen\) prodejní anotace pomocí umělé inteligence Chat GPT](#), která je nejrychlejší a nejsnazší cestou k požadovanému výsledku. Zatímco krátkou synopsi lze snadno prodloužit, zkracování dlouhé synopse je většinou podstatně náročnější.

Název souboru

Nenazývejte svůj soubor *synopse.doc*. Na vašem počítači to bude fungovat dobře – ale nakladatel či vydavatel má pravděpodobně 100 souborů od jiných autorů s přesně takovým názvem, tak mu pomozte. Váš soubor by měl být ve formátu *název-synopse*. Například: *sbohem zbrani-synopse.doc*.

Synopse mohou někdy působit jako poněkud chladné a matoucí dokumenty. Pokud se tak stane (a za předpokladu, že jsou slušně napsané), je to většinou proto, že se autor zaměřil výhradně na děj a neřekl dost o tom, proč je to pro postavy důležité.

Je čas začít psát. Postupujte podle následujících kroků a napište stručné a profesionální shrnutí svého románu:

1. Osnova: napište jednu větu ke každému hlavnímu bodu děje

Pokud jste svou knihu začali psát s osnovou, bude se vám zde hodit. Pomocí následujících podnětů napište ke každému z těchto bodů vaší knihy jednu větu:

Status quo / Podnětná událost / Dějová akce / Vyvrcholení / Rozuzlení

Někteří spisovatelé si vyznačují časovou osu příběhu nebo mapují události, aby se udrželi na správné cestě. Snažte se udržet počet slov pod 300. To vám dá prostor pro případné pozdější doplnění dalších detailů.

2. Zkontrolujte si postavy

Pravděpodobně jste v pěti větách, které jste právě napsali, představili všechny postavy, které musíte do synopse zahrnout. Přesto jste možná neuvedli dostatek podrobností o jejich motivech nebo osobnostech, aby váš příběh vyzněl.

Poznamenejte si všechny zásadní body týkající se postav, které musíte do synopse zahrnout, ale buďte s detaily střídmi. Cizí příběhy ze zákulisí jsou v synopsi zbytečným plýtváním slovy, takže si dejte pozor, abyste zde nedali průchod svému osobnímu vztahu k postavám. Měli byste uvádět pouze informace, které jsou důležité pro děj.

3. Spojte jednotlivé body

Nyní máte jasnou představu o klíčových bodech zápletky a motivacích postav, které musíte zahrnout, a je čas vytvořit synopsi.

Sestavte si osnovu do synopse tak, že doplníte mezery, které čtenáři pomohou udělat skok od jednoho bodu děje k dalšímu. Pokud je váš příběh solidní, bude se v této fázi vyprávět víceméně sám – vaším úkolem je, aby vyzněl přesvědčivě. Netrapte se, pokud je váš první návrh příliš dlouhý nebo trochu nepřehledný.

4. Nechte ji odležet a vraťte se k ní později

Nakladateli byste nepředložili první verzi svého románu – proto byste neměli předkládat ani první verzi synopse. Nechte ji pár dní uležet, abyste získali od své práce odstup. Až se k ní vrátíte, přečtěte si ji kritickým okem. Zkontrolujte, zda v ní jsou prozkoumány všechny prvky uvedené výše v části o tom, co má synopse obsahovat.

Příklady

Synopse knihy J. K. Rowlingové Harry Potter a Kámen mudrců (3 036 znaků)

Desetiletý Harry Potter je sirotek, který žije na fiktivním londýnském předměstí Kvikáلكov v hrabství Surrey s rodinou Dursleyových: bezcitnou tetou Petunií, odporným strýcem Vernonem a rozmazleným bratrancem Dudleyem. Dursleyovi Harryho sotva snášejí a Dudley ho šikanuje. Jednoho dne Harry s překvapením nalezne ve skříni pod schody (kde spí) dopis adresovaný jemu. Než však stačí dopis otevřít, strýc Vernon mu ho vezme. Dopisy pro Harryho následně přicházejí každý den ve stále větším počtu, ale strýc Vernon je všechny roztrhá, a nakonec se Dursleyovi ve snaze uniknout dopisům vydají do chatrče na malém ostrově. V den Harryho jedenáctých narozenin přijíždí obr jménem Hagrid a prozradí mu, že Harry je čaroděj a že byl přijat na školu čar a kouzel v Bradavicích. Také osvětlí Harryho minulost a informuje chlapce, že jeho rodiče, čaroděj a čarodějka, byli zabití zlým čarodějem Voldemortem a že Harry během osudného střetu získal na čele jizvu ve tvaru blesku.

Po příchodu do školy jsou studenti rozřazeni do jednoho ze čtyř kolejí – Nebelvír, Mrzimor, Havraspár nebo Zmijozel. Harry se během prvního roku v Bradavicích plného událostí se spřátelí s dalšími dvěma studenty této školy, Ronem Weasleyem, který pochází ze staré kouzelnické rodiny, a Hermionou Grangerovou, jejíž rodiče jsou mudlové (tj. ti, kteří nejsou kouzelníci). Harry také zjistí, že má nepřítel v Dracovi Malfoyovi (Zmijozel). Kromě toho se Harry díky své zdatnosti v létání na koštěti stane hvězdou nebelvírského famfrpálového týmu. V naději, že Harryho a jeho přátele dostane do potíží, je Draco jedné noci lstí donutí opustit jejich pokoje, což je porušení školního řádu. Když se snaží vyhnout dopadení, objeví tříhlavého psa, který hlídá padací dveře. Harry postupně dojde k závěru, že profesor Snape,

který vyučuje lektvary, ho intenzivně nemá rád, a snaží se dostat k tomu, co se za padacími dveřmi skrývá. Harry dostane jako vánoční dárek otcův plášť neviditelnosti a při zkoumání pod poklopem najde Zrcadlo z Erisedu, v němž vidí své rodiče. Později mu ředitel školy Albus Brumbál vysvětlí, že zrcadlo zobrazuje nejhlubší touhy diváka.

Harry, Ron a Hermiona usoudí, že poklad pod poklopem je Kámen mudrců, který dokáže proměnit kov ve zlato a také propůjčit nesmrtelnost. Později zjistí, že Voldemort v Zapovězeném lese zabíjel jednorožce a pil jejich krev, což je další způsob, jak dosáhnout nesmrtelnosti. Trojice dojde k přesvědčení, že Snape je se zlým čarodějem společen. Poté, co se dozvědí, že Hagrid prozradil tajný způsob, jak uspat tříhlavého psa, podezřelému cizinci, o němž se domnívají, že je to buď Snape, nebo Voldemort, jsou si jisti, že Kámen mudrců je v nebezpečí. Tři spolužáci se pomocí pláště neviditelnosti vydají na tajnou misi, aby Kámen sami získali a uchránili ho před Voldemortem. Poté, co se Harry dostane přes psa a prorazí různá ochranná kouzla, dostane se do místnosti, v níž je Kámen ukryt, a je překvapen, že tam najde věčně nervózního profesora Quirrella. Quirrell nepřijde na to, jak získat Kámen ze Zrcadla Erisedu (poslední ochranné opatření), a donutí Harryho, aby se o to pokusil. Když stojí před zrcadlem a přeje si Kámen pouze chránit a nepoužívat ho pro sebe, Harry cítí váhu Kamene ve své kapse, ale odmítá Quirrellovi říct, že ho má. Quirrell si rozbálí turban a odhalí Voldemortovu tvář na zátylku. Voldemort vysvětlí, že sdílel Quirrellovo tělo, dokud se nedostane ke Kameni a nestane se opět plně živým, a Voldemort/Quirrell a Harry bojují o vlastnictví Kamene, dokud Harry neomdlí. Probudí se na ošetřovně a dozví se, že ho Brumbál zachránil, Kámen má být zničen a Voldemort utekl.

Synopse knihy Double Cross od Tracy Gilpinové (2 603 znaků)

Dunai Marksová objeví uškrcenou mrtvolu Siobhan Craigové, aktivistky, která je nejen její zaměstnavatelkou, ale také matkou; Dunai byla jako dítě opuštěna v sirotčinci.

Siobhan se chystala předložit vládě výsledky kontroverzního modelu kontroly populace k možnému zavedení na celostátní úrovni. Dunai se domnívá, že právě proto byla zavražděna.

Vyšetřovatel případu je agentem Národní zpravodajské služby instruován, aby vraždu považoval za nepovedené vloupání. Přestože některé důkazy ukazují tímto směrem, Dunaiová se domnívá, že Siobhanina vražda souvisela s prací, což znamená, že ona i americký statistik Bryan mohou být v nebezpečí.

Uzavře dohodu s Carlem, soukromým detektivem. Pokud se jí podaří najít motiv vraždy, ukáže jí, jak postupovat při dopadení vraha.

Dunai zjistí, že Siobhan vydírala pět lidí, kteří stáli v cestě jejímu pilotnímu projektu, a byla zapletena do podvratné skupiny radikálních feministek Cerchio Del Gaia, jejíž insignií je dvojitý kříž.

Dunai a Carl vyšetřují osoby, které Siobhan vydírala. Jsou mezi nimi: aktivista proti potratům, šéf náboženské fundamentalistické skupiny složené výhradně z mužů, anglikánský biskup, člen místní vlády a úředník USAID. Jeden z těchto podezřelých byl poslední osobou, která viděla Siobhan živou, o dalším je známo, že měsíc před její vraždou oslovil nájemného vraha.

Cerchio Del Gaia se stále více zaplétá do Dunaiova života i do vyšetřování a dozvídá se, že pokud se ke skupině přidá, získá přístup k informacím o jejím narození. Podobně postupuje i Národní zpravodajská služba; pokud se Dunai infiltroje do Cerchio Del Gaia, která je podle nich

mezinárodní teroristickou organizací, poskytne jí informace o jejím původu. Dunai obě nabídky odmítne a záhadu jejího narození a opuštění nakonec odhalí žena, která tvrdí, že je Siobhaninou sestrou, Dunaiinou biologickou matkou a šéfkou jihoafrické pobočky Cerchio Del Gaia.

Po celou dobu vyšetřování Dunai pátrá po panu Bojanglesovi, schizofrenním tulákovi, který možná viděl vraha. Když ho nakonec najde, zdá se, že jí příliš nepomůže, ale právě jeho blouznění spolu s další stopou ji přivede k jejímu blízkému příteli a kolegovi Bryanovi, kterého FBI už dvacet let hledá kvůli teroristickým aktivitám v USA. Bryan Siobhan zavraždil poté, co zjistil, že ho hodlá zradit Národní zpravodajské agentuře, aby odvedl pozornost od Cerchia Del Gaia a jako důkaz, že dodržuje zákon, i když to znamená osobní oběť.

Carl, který je nyní romanticky zapleten s Dunaiovou, jí nabídne, aby pokračovala ve výcviku vyšetřovatelky, a ona souhlasí, že svůj čas rozdělí mezi tuto a Siobhaninu nevládní organizaci.

Dlouhá synopse satirického románu Josepha Hellera Hlava XXII z roku 1961 (7 043 zn.)

Román se odehrává během druhé světové války a líčí absurdní zážitky skupiny armádních pilotů umístěných v Itálii.

Yossarian je kapitánem vojenského letectva Spojených států. V pozdní fázi druhé světové války je umístěn na ostrově Pianosa nedaleko italského pobřeží. Yossarianovým cílem je odletět co nejméně bojových misí, ale jeho život – a život všech na základně – určují administrativní a byrokratické absurdity, které muže matou a ohrožují jejich životy. Nadřízení důstojníci často posílají muže na nebezpečné, ale zdánlivě bezvýznamné mise. Jelikož se piloti mohou vrátit domů do Spojených států až po absolvování určitého počtu bojových letů, Yossarian pečlivě počítá

každý let. Velící důstojníci však kvótu letů zvyšují, kdykoli se někdo blíží k dokončení své služby. Výsledkem je, že se žádný muž nemůže vrátit domů. Yossarian se ocitá uprostřed chaosu a násilí a jeho jediným cílem je přežít.

Vyprávění je nelineární, přeskakuje v čase tam a zpět a občas popisuje tytéž události z různých perspektiv, aby postupně dodávalo doplňující detaily. Tyto časové posuny jsou však mlčenlivé a nechávají čtenáře, aby si samostatně poskládal chronologickou časovou osu.

Zatímco dějové události pokrývají roky 1942–1944, román začíná v roce 1944, kdy je Yossarian v nemocnici; vymyslel si problém s játry, aby se vyhnul letovým misím. Yossariana v nemocnici navštíví Tappman, armádní kaplan. Na rozdíl od většiny důstojníků se Yossarian nechová k Tappmanovi nepřátelsky ani hrubě. Mezi další postavy románu patří Orr, který s Yossarianem sdílí stan a je proslulý tím, že dokáže nouzově přistát s poškozeným letadlem; McWatt, talentovaný pilot, který způsobuje problémy tím, že létá nízko a blízko tábora; Nately, mladý důstojník, který pochází z bohatých poměrů a zamiluje se (neopětovaně) do italské sexuální pracovnice; a Clevinger, vysoce vzdělaný pilot, který později zmizí i se svým letadlem.

* * *

Yossarian se domlouvá s jedním z táborových lékařů, aby mu vymohl diagnózu duševní poruchy, která by ho zprostila létání na mise; Yossarian chce být prohlášen za „blázna“, aby mohl bezpečně zůstat na základně. Doktor Daneeka mu vysvětlí, že to není možné kvůli jedné z paradoxních vojenských podmínek: Každý rozumný člověk by požádal, aby nelétal na mise, takže každý, kdo se snaží vyhnout misím, není „blázen“. Jediní lidé, kteří jsou skutečně „šílení“, jsou ti, kteří dobrovolně létají na mise. Daneeka tento paradox označuje jako „Hlava 22“. Když si Yossarian stěžuje na neustále se zvyšující počet splněných misí potřebných k návratu domů,

jeho nadřízeného plukovníka Cathcarta to nezajímá. Cathcarta a jeho inteligentního asistenta Korna zajímají pouze medaile a povýšení pro sebe. Jejich nadřízení důstojníci mají mezitím své vlastní sobecké motivace, jako jsou zálety nebo svévolné estetické preference těsných vzorů bombardování.

Vyprávění přeskočí v čase o dva měsíce zpět, kdy Yossarian a ostatní piloti dostanou za úkol letět do Boloně, severně od jejich základny poblíž Říma. Yossarian během mise málem zemře, když je jeho letadlo zasaženo nepřátelskou palbou. Po návratu na základnu se Yossarian tajně vytratil do Říma. V italském hlavním městě se seznámí se ženou jménem Luciana a stráví s ní noc. Když se vrátí na základnu, dozvídá se, že kvóta misí se opět zvýšila, a okamžitě odjíždí do nemocnice se svými vymyšlenými problémy s játry; vyprávění se vrátilo do stejného chronologického bodu, v němž román začal.

Od tohoto okamžiku vyprávění poněkud nepravidelně skáče, ale brzy po Yossarianově návštěvě této nemocnice se život na základně stává temnějším a zlověstnějším. Čím dál častěji dochází k úmrtím a někteří piloti prostě zmizí a už se nevrátí. Ne všechna tato zmizení jsou způsobena činností nepřítele. Yossarian zná muže jménem Dunbar, na kterého se američtí generálové zaměřují, protože si stěžuje na četnost nebezpečných, ale bezúčelných misí. Dunbar je během jedné mise velícími důstojníky záměrně „zmizen“ a už se o něm nikdy nikdo nezmíní.

S problémy se setkávají i další piloti. Yossarianův spolubojovník Orr havaruje s dalším poškozeným letadlem a poté, co odpluje na moři na záchranném člunu, zmizí. Když zlomyslný pilot McWatt při dalším ze svých žertů přeletí nízko nad táborem, omylem zabije dalšího muže jménem Kid Sampson. S pocitem viny se McWatt zabije úmyslným nárazem do hory. Bohatý mladý důstojník Nately konečně získá lásku italské sexuální pracovnice, kterou zbožňuje – jen aby

při své další misi zemřel. Protože tato sexuální pracovnice obviňuje Yossariana, když ji informuje o Natelyho smrti, snaží se ho ubodat pokaždé, když ho vidí. Milo Minderbinder je důstojník jídelny, který na základně vede tajný černý trh. Tvrdí, že se o své nezákonné zisky dělí, a lidé ho chválí za to, že dodává jídlo potřebným obětem války, ačkoli on sám má velký osobní zisk a nikdy se nehodlá o výnosy ze své promyšlené operace dělit.

Kaplan Tappman naváže na Yossarianovu kampaň a skutečně se snaží umožnit pilotům návrat do Spojených států, až splní potřebný počet misí. Plukovník Cathcart a další odpovědní představitelé armády však jeho snahy ignorují nebo odmítají. Kaplan se stane středem zájmu úředního vyšetřování padělaných dopisů, které nesou jméno Washington Irving; ačkoli to nikdo neví, Washington Irving je Yossarianův výmysl, který toto jméno padělal na obálkách, když se nudil a třídil poštu. Nevinný Tappman je zatčen, uvězněn a mučen. Ve vazbě prochází kaplan krizí víry, ale vyjde z ní s neporušenou vírou – obnovenou – a po propuštění ji využije k pokračování Yossarianovy kampaně. Po Natelyho smrti Yossarian pomalu začíná věřit, že chování jeho nadřízených důstojníků už není byrokratickou absurditou; po tolika bolestech a smrti je přesvědčen, že armáda je nemorální. Když už je válka téměř u konce, nevěří, že by se muži měli vystavovat tak zbytečnému nebezpečí, když už by měli být doma. Odmítá létat na mise. Vrací se mu vzpomínky na traumatickou misi, při níž mu v náručí zemřel mladý muž jménem Snowden.

Yossarian navštíví zničený Řím a prozkoumává zdemolované město. Je svědkem násilí, znásilnění a vražd. Je zatčen za pobyt ve městě bez patřičných dokumentů a odveden zpět na základnu, kde důstojníkům sdělí, že jejich úkoly již nebude přijímat. Plukovník Cathcart a Korn mu řeknou, že může být buď postaven před vojenský soud, nebo poslán domů; domů však může být poslán pouze tehdy, když bude předstírat přátelský vztah ke svým velícím důstojníkům. Yossarian si

promluví s kaplanem, který naznačí, že přijmout dohodu by nebylo morálně správné, zatímco ostatní muži jsou stále nuceni létat.

Yossarian hledá jiný způsob, jak uniknout své svízelné situaci. Přemýšlí o tom, že by dezertoval z armády a utekl do neutrálního Švédska; zaslechl zvěst, že Orr možná přežil a vyplaval na švédském pobřeží. V domnění, že jeho přítel unikl, se Yossarian hodlá k Orrovi připojit. Jakmile se Yossarian dostane do Švédska, může čekat na konec války. Příběh končí tím, že Yossarian běží k východu, odhodlán uskutečnit svůj plán. Znovu je však napaden sexuální pracovníci.

Krátká synopse pro Popelku (640 znaků):

Popelka je dívka, která má zlou macechu a dvě rozmazlené nevlastní sestry. Je nucena být otrokem své nevlastní rodiny a nemá žádnou skutečnou možnost, jak tomuto životu uniknout.

Když se objeví zpráva, že princ z království pořádá ples, macecha ji nutí, aby zůstala doma, ale ona se pomocí kouzelného oříšku převlékne a zúčastní se ho. Princ si s ní zatančí a zamiluje se do ní, ale aby se dostala včas domů, je nucena před ním utéct, než se dozví, kdo je. Ve spěchu po sobě zanechá skleněný střevíček, který princ najde.

Při prohledávání království pomocí střevíčku zjistí, se kterou dívkou tančil.

Princ Popelku nakonec najde a vezmou se.

(Autor: Jiří Nosek + veřejně přístupné zahraniční zdroje)